

Opgang, 31 mei 2026

Teksten

1 – Claudio Giovanni Antonio Monteverdi (1567-1643): "Magnificat", uit de Mariavespers (a 6) (Apollo's Fire, o.l.v. Jeannette Sorrell)

Monteverdi's Vespro della Beata Vergine is een verzameling muziekstukken voor zangstemmen en instrumenten, uitgegeven in Venetië in 1610 door Ricardo Amadino, grotendeels geschreven voor het rooms-katholieke avondgebed (vesper). Hij probeerde daarmee in de gunst te komen van paus Paulus V, aan wie hij de verzameling opdroeg.

Magnificat anima mea Dominum.
Et exultavit spiritus meus in Deo salutari meo.

Quia respexit humilitatem ancillae suae.

Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes.
Quia fecit mihi magna, qui potens est, et sanctum nomen eius.
Et misericordia a progenie in progenies, timentibus eum.
Fecit potentiam in bracchio suo, dispersit superbos mente cordis sui.

Deposuit potentes de sede et exaltavit humiles.

Esurientes implevit bonis, et divites dimisit inanes.

Suscepit Israel puerum suum recordatus misericordie suae.
Sicut locutus est ad patres nostros, Abraham et semini eius in saecula.
Gloria Patri et Filio et Spiritui Sancto, sicut erat in principio et nunc et in saecula saeculorum, Amen.

Groot maakt mijn ziel de Heer,
en mijn geest heeft zich verheugd om God mijn Redder.

Want Hij aanschouwde de nederigheid van zijn dienaars:
ja zie, van nu af aan spreken alle geslachten mij zalig.

Want grote dingen heeft Hij mij gedaan die machtig is, en heilig is Zijn naam.
En Zijn barmhartigheid is van nageslacht tot nageslacht, voor hen die Hem vrezen.
Hij heeft kracht getoond in Zijn arm,
en hoogmoedigen in de gedachte van hun hart verstrooid.

Hij stootte machtigen van hun zetel,
en nederigen heeft Hij verheven.
Hongerigen heeft Hij met gaven vervuld,
en rijken heeft Hij leeg weggezonden.
Hij is Israel zijn dienaar te hulp geschoten,
zijn barmhartigheid gedenkend,
zoals Hij gesproken heeft tot onze vadersen,
Abraham en zijn zaad in eeuwigheid.
Eer aan de Vader en de Zoon en de Heilige Geest,
zoals het was in het begin en nu en altijd en in de eeuwen der eeuwen. Amen.

2 – Anoniem (15e eeuw): "Magnificat octavi toni", uit het Buxheimer Orgelbuch, no. 77 (Joseph Payne, orgel)

Het Buxheimer Orgelbuch is een handschrift met 256 klavierstukken uit het derde kwart van de 15^e eeuw, de vroegrenaissance, vernoemd naar de abdij Buxheim in Beieren waar het in de 19^e eeuw door muzikwetenschappers werd ontdekt. Het grootste deel bestaat uit bewerkingen van wereldlijke chansons, volksliederen en dansen alsook geestelijke stukken, de meeste van onbekende componisten. Een klein deel bestaat uit oorspronkelijke klavierwerken: een stuk of dertig praeambula (preludes) en het Fundamentum organisandi van Conrad Paumann. Omdat het Fundamentum van Paumann er volledig in is opgenomen, wordt het hele handschrift ook wel aan hem toegeschreven. De muziek is genoteerd op een balk van zeven lijnen, terwijl de begeleiding in letters is genoteerd (tabulatuur).

3 – Johann Sebastian Bach (1685-1750): Koraal "Meine Seele erhebet den Herrn", BWV 324 (a 4) (Young Bach Fellows)

Deze uitvoering van de Young Bach Fellows begint en eindigt als het koraal van Bach, maar schakelt in de tweede frase over op gedeeltes zonder uitgeschreven ritme voor de tussenliggende tekst. De vertaling is van Ria van Hengel.

Meine Seel erhebt den Herrn, und mein Geist freuet sich Gottes, meines Heilandes;
denn er hat seine elende Magd angesehen. Siehe, von nun an werden mich selig preisen alle Kindeskind.
Er übet Gewalt mit seinem Arm und zerstreut, die hoffärtig sin in ihres Herzens Sinn.
Die Hungrigen füllet er mit Gütern und lasset die Reichen leer.
Lob und Preis sei Gott dem Vater und dem Sohn und dem Heiligen Geiste.
Wie es war im Anfang, jetzt und immerdar, und von Ewigkeit zu Ewigkeit. Amen.

Mijn ziel prijst de Heer en mijn geest verheugt zich in God, mijn Heiland;
want hij heeft omgekeken naar zijn geringe dienaars. Zie, van nu af zullen alle geslachten mij gelukkig prijzen.
Hij heerst met krachtige arm en verstroot de hoogmoedigen van hart.
Hij verzadigt de hongerigen en laat de rijken met lege handen staan.
Lof en prijs zij God de Vader en de Zoon en de Heilige Geest,
zoals het was in het begin, nu en altijd en van eeuwigheid tot eeuwigheid. Amen.

4 – Giovanni Gabrieli (c.1555-1612): "Magnificat" (a 14) (Jörg Genslein, tenor; Capella de la Torre; RIAS Kammerchor, o.l.v. Florian Helgath)

Voor tekst en vertaling, zie Monteverdi hierboven.

5 – Andreas Hammerschmidt (1611/1612-1675): "Also hat Gott die Welt geliebet" (a 6) (Gli Scarlattisti, o.l.v. Jochen Arnold)

De tekst van dit 6-stemmige motet is uit Johannes 3:16-17, in de NBV21 vertaling (aangepast).

Also hat Gott die Welt geliebet, daß er seinen eingebornen Sohn gab, auff daß alle, die an ihn glauben nicht verlohren werden, sondern das ewige leben haben.
Also hat Gott die Welt geliebet, denn Gott hat seinen Sohn nicht gesand in die Welt, daß er die Welt richte, sondern daß die Welt durch ihn selig werde.

Want God had de wereld zo lief dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven, opdat iedereen die in Hem gelooft niet verloren gaat, maar eeuwig leven heeft.
God had de wereld zo lief dat hij zijn Zoon niet naar de wereld heeft gestuurd om een oordeel over haar te vellen, maar om de wereld door Hem te redden.